

de ville. Men skønt jeg ikke drister mig til at pege paa bestemte Sparekasser og sige, at de blive daarligt bestyrede, turde det vistnok være rigtigt, at der paa dette Omraade skete en ganske betydelig Indskrænkning, saaledes at man fik noget mere virkeligt Selvstyre for dem, der satte Penge i Sparekassen.

Der er ogsaa en anden Grund til, at jeg ikke saa absolut holder paa Selvstyre indenfor Sparekasserne, men mere betragter det som en Samfundssag, en Sag, som Samfundet som Helhed maa staa inde for og være medansvarlig for. Vi have jo nemlig set i den sidste Tid, at naar det er galt med disse selvstyrende Sparekasser, komme de til Rigsdagen, som saa skal give Penge til, og naar Forholdet er det — og det bliver neppe bedre i Fremtiden —, er det ogsaa ganske naturligt, at Samfundet maa være med til at give bestemte Regler og Vedtægter for denne Virksomhed, for at Betyggelsen kan blive saa stor som muligt. Men der naas jo intet af dette ved det foreliggende Forslag. Det indeholder, som jeg før udtalte, i det væsentligste kun den ældre Lov, og jeg ser ingen Grund til, at vi ikke godt kunne arbejde med den ældre Lov i den Tid, det kunde tage en Kommission at gøre sit Arbejde færdigt, saaledes at man kunde faa en virkelig gennemgribende Lov, en Lov, der betød lige saa meget for Nutiden, som Loven af 1880 betød for sin Tid.

Der er jo ogsaa nogen Fare ved nu at lovgive saaledes som her foreslaaet. Det ærede 11te kongevalgte Medlem (Falbe-Hansen) pegede jo derpaa, da han spurgte, hvorvidt der vilde blive Brug for de 4 nye Embedsmænd under en saadan Lov. Disse 4 Embedsmænd faa vi altsaa nu efter denne Lov, men hvorledes vi blive af med dem, saafremt det viser sig, at en nyere, gennemgribende Ordning ikke har Brug for dem, er et Spørgsmaal, som nok var værd at tage under Overvejelse. Det vide vi nemlig, at det er meget vanskeligt at blive af med Embedsmænd, naar vi en Gang have faaet dem; saa ere vi nødte til at skaffe dem andet Embede eller til at pensionere dem. I alt Fald ville de vedblive at hænge paa, og det forekommer mig, at det vil være urigtigt paa det nuværende Tidspunkt at antage nye Embedsmænd, som man ikke ved, om der i Fremtiden er Brug for. Der er jo ogsaa dette ved disse 4 nye Embedsmænd, at der staar i Loven, at deres Bopæl skal opgives dem, og Meningen er, at de skulle bo i forskellige Distrikter i Landet.

Det forekommer mig for det første, at dette er en ret upraktisk Fremgangsmaade, idet Samarbejdet mellem dem vil blive vanskeligt, og man ser heller ikke ret, hvad Nytte det er til, naar ifølge Lovforslaget Sparekasseinspektøren personlig skal undersøge enhver Sparekasse, hvad han jo for øvrigt ikke kan. Det turde vistnok være rigtigt at gaa den Vej, at disse Fuldmægtige bleve mere selvstændige Embedsmænd. Jeg skal ikke i nogen Maade foregribe, hvad en Kommission eller et Udvalg maatte kunne blive enig om i den Retning, men jeg skal dog pege paa, at det vilde vistnok være nok saa heldigt, om disse Embedsmænd bleve mere selvstændige, selv om der skulde blive flere af dem, saaledes at de hver for sig fik et overkommeligt Hverv og kunde efterse, undersøge og vejlede Sparekasserne i deres Distrikt og tillige kunde optræde paa selvstændig Maade. Der kunde vel ogsaa, naar Sparekasserne skulde lønne disse Embedsmænd, hvad de jo skulle, være Tale om, at Sparekasseinstitutionerne fik nogen Lejlighed til at være medbestemmende med Hensyn til, hvem der fik disse Embeder.

Man har i disse Forslag ikke rørt ved Vedtægterne. Man har genoptrykt Bestemmelsen i den gamle Lov af 1880 om, at Vedtægterne skulle indsendes til Sparekasseinspektøren, men der staar ikke noget om, at de skulle godkendes. Der staar kun, at Sparekasseinspektøren skal være bekendt med Vedtægterne, men der staar ikke noget om, at Samfundet har noget som helst at sige over, hvorledes Vedtægterne skulle være. Det er en ren Meddelelses- eller Efterretningsform; om Praksis har udviklet noget andet, skal jeg ikke kunne sige, men saaledes staar det i alt Fald i Loven. Det forekommer mig, at skal der være nogen Betyggelse for Sparerne og for en ordentlig Førelse af Sparekassevirksomheden her i vort Land, maa den ligge i Vedtægterne, og det forekommer mig, at man fra Samfundets Side bør have en ganske betydelig Indflydelse paa, hvorledes de forskellige Sparekasservedtægter ere: hvorledes Bestyrelsen vælges, hvor langt dens Myndighed gaar, og hvorledes i det hele taget hele denne Side af Sparekassevirksomheden ordnes. Deri forekommer det mig, at Betyggelsen ligger, og det er her, synes det mig, man maa gribe ind, og ikke ved at paalægge en enkelt Mand personlig at undersøge en 540 Sparekasser, hvad han jo slet ikke kan.